

Kalaallit Nunaata ineriertortinnejarnissaanut iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaannut avataanullu assartuieriaaseq allannguiteqassaaq.

Anguniagarpus tassaavoq aningaasaliinerit, aningaasartuutillu appariaateqarnissaat aammalu isumannaallisaanerup kiffartuussinerullu pitsangoriaateqarnissaa.

Royal Arctic Line maanna umiarsuaatit taarserneqartariaqarnerannut atatillugu umiarsuarnut nutaanut aaliangiisoqarnissaanut qinersisussanngorpoq. Royal Arctic Linemip ukiorpassuanngortuni suleqatigisarsimasa Eimskip aaliangiiffissami aamma tassani inisisimavoq. Niuernerup inisisimaffia eqqarsaatigissagaanni umiarsuaatileqatigiiffik islandimiut nammineerlutni umiarsuarnut angisuunut aningaasaliinissa pissusissamisunngilaq. Kalaallit Nunaat, Islandi Savalimmiullu maanna ataatsimik unammilligassaqarput: Umiarsuarnik angisuunik atuineq imminut akilersinnaanngilaq.

Uagut suleqatigiinnerup imminut akilersinnaanera takusinnaavarput, tassami assartugassat annertussusaat aallaavigalugu umiarsuarnik angisuunik sanatitsisinnaagatta, taamaasiornikkullu aningaasaliinerit ingerlatsinermullu aningaasartuutit annikinnerutinnejarnissaammat containerimut ataatsimut aningaasartuutissat isigalugit.

Ingerlasseqatigiinnerup ilaatigut periarfissat uku pilersissavai:

1. Umiarsuit angisuit Islandimut avammullu Savalimmiut aqquaarlugu ingerlaassapput aammalu umiarsuit marluk Islandip Kalaallit Nunaatalu akornanni ingerlaassapput. Umiarsuit marluk pisariaqartinneqarput sapaatip akunnerakkaartumik Kalaallit Nunaannut avammullu ingerlatsinissaq ingerlaannassappat, tamannalu isumaqarpoq umiarsuit iluamik atorluarneqanngitsoornissaat tassami ullut marluk pingasullu kisimik periarfissaasassammata ingerlaqqinnginnerini. Taamaasiortoqassappallu pisariaqalissaaq assartugassat Kalaallit Nunaannut attuumassusillit Islandimi nuussorneqartalernissaat. Umiarsuit angisuit Kalaallit Nunaanniit avammut ingerlanneqartassapput Islandi Savalimmiullu aqquaartassallugu. Taamaasiortoqassappallu umiarsuit angisuit pingasut pisariaqartinneqarput ukioq naallugu sapaatip akunnerakkaartumik tikittassappata. Umiarsuit anginerunerata tutsuiginassuseq qaffariaateqassaaq – aamma Islandip Kalaallit Nunaatalu akornanni ingerlaarneq eqqarsaatigalugu.

Aaliangiussassaaq pitsaanerpaaq tassaavoq toqqagassaaq 2. Tassami umiarsuat sanatinnejartussat marluugatik ataasiinnassammat, taamaattumillu Royal Arctic Lineminngaanniit aningaasaliiffissat annikinnerussallutik – umiarsuaq anginerugaluartoq. Umiarsuit ingerlasseqatigiinnissami atorneqartussat angineruneru peqquataallutik inissaq atorluarneqarsinnaavoq, tamannalu aningaasaqarniarneq eqqarsaatigalugu aningaasatigut inisisimanera pitsaaneruvoq nammineq umiarsuaatissanik mikinernik marlunnik sanatitsinermngaanniit.

Eqqarsaatigissagutsigu umiarsuait anginerit atulernissaat, aammalu nunarsuarmioqatitsinnut attaveqalissasugut Reykjavíkkimut tikinnermiit, taava tamanna isumaqarpoq Kalaallit Nunaannut avammullu assartorneqartussat annertuseriaateqarsinnaanerat, aningaasaliisoqaqqinngikkaluartoq. Kalaallit Nunaat niuernerup iluani isiginiassagutsigu tamanna isumaqarpoq, umiarsuaatileqatigiiffimmit ammaassiffigineqartoq aalisarnerup, erngup, aatsitassarsiornerup allallumi iluini assartugassat annertuseriaateqarneri. Tamannalu iluaqutaasinnaalluarpoq.

Eimskipip Atlantikup avannaani suleqatiginiarnera imaassinnaasoq ullumikkuminngaanniit "akikinnerunngitsoq". Tamanna oqaaseqarfisinsinaanngikkallarpalparput, tassami isiginiarneqaqqartussat arlaqarmata. Kisianili Eimskipip suleqatiginissaa eqqarsaatigissagaanni tamanna Kalaallit Nunaata niueqatiginissaa eqqarsaatigalugu aningaasaliinikkut aningaasartutissatigullu periarfissaavoq pitsaanerpaaq.

----- 0 -----

Ingerlaarfimmit matoqqasumiit ammasumut

Royal Arctic Linep ingerlariaasitoqarivaa immikkut ittunik Altantikkut ingerlassineq Tunu Qaanaarlu eqqarsaatigalugit. Taassumalu saniatigut umiarsuit nalinginnaanerusut Sisimiunut Aasiannut illoqarfinnullumi allanut ingerlaartinneqartarlutik. Taamaasiortoqarnissaanullu siornatigut pisariaqartinneqartarsimavog tunngaviusumik umiarsualiveqarnissaq, taamaasiortoqarnissaanullu tulleriaareriaatsit aallaavigalugit umiarsuit sivisunerusumik piareersarneqartarput aammalu kinguaattoornerit angummaffiginiarnissaat sivisunerusarlutik.

Tunngaviusumillu umiarsualiveqarnerup iluaniissimavog aamma Kalaallit Nunaanni ilanngaaserinermut suliassat assigiinngitsut Grønlandshavniminngaanniit isumagineqartarnissaat. Periuutsit taakkartorneqartut tassaapput allaffissornikkut qarasaasiakkullu suliassat, tassami toqqaannartumik misissuinerit Kalaallit Nunaanni ingerlanneqarsinnaagamik.

Ingerlasseqatigiinnissap Nuummilu umiarsualiviup Sikukip ingerlatitseqqiffittut atorneqalerpata Royal Arctic Lineminngaanniit Kalaallit Nunaata iluani immikkut ittumik assartuineq kisimi eqqarsaatigineqalissapput. Taamaasilluni Royal Arctic Linep Atlantiku ikaarlugu ingerlatseriaasia Nuup Kalaallit Nunaatalu avataani ingerlasseriaasinngussalluni nalinginnaasoq. Tamannalu isumaqarpoq Royal Arctic Lineminngaanniit umiarsualiviit nalinginnaanerit atorlugu ingerlanneqarsinnaanngussalluni, namminerisamik terminalit, quersuit, sannaviit, talittarfiit assigisaalu pigineqartariaarullutik.

----- 0 -----

Royal Arctic Lineminngaanniit maanna isiginiarneqarpoq Danmarkimi umiarsualivik sorleq pitsaanerpaasssanersoq assartugassat Kalaallit Nunaanniit, Islandimiit Savalimmuniit Danmarkimiillu annertussusaat aallaavigalugit. Pingaaruteqarluunnarpoq umiarsualiviup tikinneqarsinnaanissa, akitigut naammassisqarsinnaassutsikkullu unammillersinnaanera aammalu nunanut allanut assartuinerup ataqtigissarneqarneranut attaveqalersinnaanissaq nunakkullu assartueriaaseq eqqarsaatigineqassalluni.

Aarhus Havni assartueqatigiinnermi umiarsualivissatut piukkunnaateqarpoq. Umiarsualivik Danmarkimi containerinut terminaliuvoq anginerpaaq, aammalu alleqqinneqarsinnaanissaanut suli periarfissaqarluni, tassami angissuseq eqqarsaatigalugu inisisimaffimmi 50 procentiinnaq atorneqarami. Danmarkimut containerit assartorneqartartut 60 procentii sinnerlugit Aarhusikkoortarput.

Aalborgi sapaatip akunneranut nunarsuarmut allamut marloriarluni ingerlariaqqittooqarsinnaaneranut periarfissiisoq, Aarhusi sapaatip akunneranut ingerlariaqqiffissaq 37-it nunanut assigiinngitsunut 19-inut

periarfissiivoq. Aalborgimi kraneq ataaseq umiarsuarmi kiffartuussinermi atorneqartarpoq, Aarhusimilu kranit arfineq-pingasut atorneqartarlutik. Umiarsuit maanna sanaartortitagut Aalborgimut maanna talissinnaanngillat, kisiannili umiarsuiat Aarhusimut talissinnaapput immikkut ittumik ilisimasalimmik peqartariaqaratit aammalu anorimut silamullu sunnertiannginnerullutik.

Aarhusimilu inissisimanerup aamma qulakkiissavaa biilnik assartuinissap pitsaanerulernissaa aammalu quersuarni kiffartuussinissaq isumannaanerulissalluni, taakkualu ingerlanneqarnissaannut aningaasartuutissat appasinnerussallutik. Taakkualu saniatigut aamma eqaannerusumik tuniniaasut assartuisullu suleqatigisinnaanngornissaat Kalaallit Nunaata niueqatigineqarsinnaanersanut unammillertitsinerulissallutik.

Aningaasartuutit qaffasinnerat peqqutaallutik Kalaallit Nunaanni akigititaasut qaffarissorujussuupput. Periarfissallu nutaat aallaavigalugit kalaallit assartueriaasiat isigalugu sipaarutissat 19 -29 million koruunit akornaniissapput.

Royal Arctic Linep Danmarkimi tunngaviusumik umiarsualiveqarneranut atatillugu namminerisamik umiarsualiveqarnerup quersuaqarnerullu iluani ingerlatseriaaseq allaffissoriaaserlu eqqarsaatigalugit suliallit 110-t missaanniittut atorunnaarsittariaqassavaat. Atuisunut kiffartuussinermi iluani suliaqartut 10-it ataannartinneqassapput. Royal Arctic Linemi allaffissornikkut sipaaruteqartoqassaaq saniatigullu unammillersinnaanerusunik kiffartuussinernik atuisoqalissalluni, taakkualu umiarsuaatileqatigiiffit allat aamma aningaasaleeqataaffigissavaat.

Tnngaviusumik umiarsualiveqartariaqarnermut tunngatillugu siunissami taamaattumik pisariaqartitsisoqarnavianngilaq. Tunngaviusumilli umiarsualiveqartoqarusuppat tassaassaaq Sikuki Harbour. Kalaallit Nunaanni angallannerup iluani, attaveqaqatigiinnerup iluani Nuummilu umiarsualivilioritsisoqarneranit Aalborgip pisariaqartinneqarnera eqqorneqarpoq. Digitaliseeriinerlu aamma nunarsuarmi niuernermut ammaasivoq.

----- 0 -----

Kalaallit Nunaannit avammut assartorneqartartut eqqarsaatigissagaanni Aarhusi aqqutigissatillugu periarfissaqarnerulissapput, tassami Aarhusimit kiffartuussissutaasinnaasut aallaagivalugit toqqaannarnerusumik ingerlaneqarsinnaassammata. Aammami Aarhus Havnimi assartugassanut avammut ingerlanneqaqqittussanut ingerlatsitseqqiffiusumi oqartussaasut inissismammata. Tamannalu aqqutigalugu Kalaallit Nunaanninngaanniit avammut assartugassat toqqaannarnerusumik ingerlaneqarsinnaanerat periarfissiiffingineqassalluni.

Jyllandip avannaani qeritsiveqarnerup Aarhusimullu lastbiilnik assartuinermi aningaasartuutaasartussat eqqarsaatigalugit taakkua Aarhus Havnip kiffartuussissutigisinnaasaat iluaqtissartaalu isigniassagaanni naligiipajaalertarput.

Eimskipip attaveqatai atorlugit sapaatip akunnikaartumik Kalaallit Nunaannut avammullu Reykjavik toqqaannartumik aqquaarlugu ingerlatsinerup aamma iluaniippoq USA-mut USA-miillu attaveqarneq aammalu europap avannaatungaaniittunut attaveqarneq (Rotterdam Hamburgilu). ingerlatseriaaserlu taanna isigniassagaanni aamma ujartorneqarnikuulluni Kalaallit Nunaannut pitsaanerpaamik attaveqartarnissaq.

Ingerlaarfimmi tassani peqataanerup qulakkiissavaa Kalaallit Nunaata eqaannerusumik ingerlatsisinnanissa ingerlatsiniarnermi ajornakusoorfinni, tassami Atlantiku ikaarlugu ingerlaartoqarsinnaanngitsillugu Islandikkut ingerlaartoqarsinnaammatt.

2013-imi aalisakkat qaleruallillu Kalaallit Nunaanninggaanniit avammut assartorneqartut 2,9 millardit koruunit nalingisut annertutigipput. Danmarkimi avammut ingerlatiseqqinnermi Danmarkip tamanna 360 millioner koruuninik (2013-imi) isertitaqaatigivaa. Taakkunani 330 millionit raajaninggaanneerput 25-39 millioner koruunillu qaleralinneerlutillu saarullinninggaanneersimallutik. Isertitaqaataasartullu eqqarsaatigissagaanni tamanna Kalaallit Nunaannut nuunneqarnissaa pileraateqarpoq.

Danmarkimi umiarsualivinni talittarfigisaq Aarhusinngussappat, tassanilu containerinut ingerlariaqqiffissat inissiffissallu eqqarsaatigissagaanni umiarsuaatileqatigiiffiit allat suleqatigisinnaneri pitsaanerulissapput. Taamaasiornikkullu Royal Arctic Line suliassap pisataanik ingerlatsisutut atorneqarsinnaalissaq, taamaasiornikkullu toqqaannarnerusumik Kalaallit Nunaanninggaanniit isumaqatigiissusiorsinnaanngussalluni assartuisartunik allanik ilalersoqqaanngikkaluarluni. Taamaasiortoqassappat Kalaallit Nunaata iluani suliffissanik pilersitsisoqassaaq, taassumalu aamma saniatigut containerit Kalaallit Nunaanninggaanniit avammut nassiunneqartut Danmarkimi poortorneqaqqittariaqarunnaassallutik.

----- 0 -----

Akuersissut ataannartinneqassaaq

Akuersissut taamaatiinnarniarneqarpa Atlantikukkullu angallassinermi iluanaarutit islandimiunut Eimskipikkunnut tunniullutigit? Naamik. Ingerlasseqatigiinneq assartuinerup iluani suleqatigiinneruvog niuerterup iluani suleqatigiinnerunani. Tamannalu isumaqarpoq Royal Arctic Line suli Kalaallit Nunaanni angallassissoq. Umiarsuit pingasuusut iluini marluk Eimskipip umiarsuaatigivai. Soorluttaat umiarsuit pingasut iluini umiarsuaq ataaseq Royal Arctic Linep umiarsuaatigissagaa, taannalu Islandimut Savalimmiumullu ingerlaartassaaq. **Arlaatigut isertitatigut annaasaqarnavianngilagut aammalu isertitatsinnik agguaanaviarnata. Royal Arctic Linep kiffartuusseriaasiatigut allannguisoqarnavianngilaq, taamaallaalli umiarsuit tikittartut ilaasa qalipaataat allaanerujumaarpoq.**

Ingerlasseqatigiinnerup iluani suleqatigiinnerup iluaqtigivai tamatsinnut aningaasartutissat annikinnerunissaat.

Atuisutsinnut allanngortoqarnavianngilaq. Kalaallit Nunaannut attuumassusilinnut angallassineq tassaannaanngilaq Nuummut Nuumiillu angallassineq, Atlantikukkullu angallassinerup iluani isertitatarneqartut avannut nunanut assartuinerit aningaasalersussavaat.

----- 0 -----

Naggasiutut oqaatigineqarsinnaavoq Eimskipip ingerlasseqatigininarneqartoq tamanna aningaasaqarnikkut aaqqiissutaammat pitsaanerpaaq. Aaqqiissullu taanna Kalaallit Nunaanni inuiaqtigiinnut assartuinermut Kalaallit Nunaatalu nunat allat niueqatigisinnanissaanut aaqqiissut pitsaanerpaaavoq. Taassumalu aamma iluaniippoq avammut assartuinerup iluani suliffissanik pilersitsineq. Tunngaviusumillu umiarsualiveqartariaqarnerup qimanneqarnissaa, taassumalu Aalborgimut kinguneqartitsivoq.

Ingerlasseqatigiinnerup aammalu tunngaviusumik umiarsualiveqartariaqarnerup atorunnaarsinnejnarerata aamma iluaqtigivaa Royal Arctic Linep Kalaallit Nunaanni avammullu imartatigut assartuinissami ingerlatsisussatut akisussaasutullu pitsaanerusumik ingerlatsisinnaalernissaa. Aningaasatigut iluaqtutissat taakkartorneqarput, taakkualu Eimskipimit aamma malugineqartussaapput, tassanilu eqqartorneqanngillat pigeriikkatsinnik annaasaqarneq. Tassami iliuuseriniakkatsinnut suli attuumassuteqannginnatta.

Uagut kissaatigaarpot Royal Arctic Line Kalaallit Nunaannut sullississasoq. Anguniagarpullu tassaavoq "Kalaallit Nunaata ajornannginnerusumik niueqatigineqarsinnaanissaa" taamaasiornikkullu Kalaallit Nunaata pisuunngortiallanneqarnissaanut periarfissiussalluta.

Nuuk, maajip 29-at2017

Paasissutissat ataani takuneqarsinnaapput.

Paasissutissat: Kalaallit Nunaannut suna pitsaaqutaava?

Ingerlasseqatigiinnermi **pitsaaqutasussat** ilaatigut uku pilersinnejassapput:

1. Kalaallit Nunaannit avammullu siunissamut qulakkeerinnittumik attaveqarneq
2. Sikuki Nuuk Harbourip atorluuarneqarnera
3. Kalaallit Nunaannut aningaasatigut aaqqiissutaasinnaasoq pitsaanerpaaq
4. Pilersuinnissamut qulakkeerinninneq pitsaaneq, tassami Atlantikukkut ingerlatsinermi umiarsuit immikkut sanaat pisariaqartinneqarunnaassammata
5. Ukioq naallugu piffissaq eqqornerullugu sapaatip akunnikkaartumik kiffartuussinerit
6. Reykjavikkimut sapaatip akunnikkaartumik kiffartuussinerit (Europamit avammullu, Amerikap avannaanut Islandimullu)
7. Aarhus aqqutigalugu attaveqaatit pitsaanerit pilersinnejassapput soorluttaaq Danmarkiminngaanniit Kalaallit Nunaat nunat allat assartuinerup iluani attaveqarnerannut ilangunneqassasoq Attaveqarfissallu taakkua pilersitsissapput avammut assartuinerup iluani umiarsuaatileqatigiiiftit allat nunarsuatsinniittut toqqaannartumik isumaqatigiissusiorfigineqarsinnaanissaat, taamaasiornikkullu Kalaallit Nunaanninngaanniit containerinik suliaqarnikkut tunininaanikkullu aningaasartutissat annikillisinnejassapput Danmarki aqqutigeqqaartariaqarnagu.

Kalaallit Nunaanni atortussat eqqarsaatigalugit eqqussuunneqartartut 3 milliarder koruunit missaanniinnissaat ilimagineqarpooq. 2016-imni aalisakkanik avammut assartuineq Kalaallit Nunaannut 3,3 milliarder koruunit missaannik isertitsissutaasimavoq. Assartuikkani pineqartut tassaapput nioqquqtiissiat suliareqqinnejngitsut (aalisakkat raajallu unneqanngitsut) Danmarkimi tunisassiarineqarlutillu tuniniarneqartussat 2,6 milliarder koruunit nalinginut aammalu nioqquqtiissat suliarineqareersut (aalisakkat raajallu) 660 millioner koruunit nalinginut Danmarkimi quersuarnut tuniniaqqitassatullu assartorneqarsimasut. Avammullu assartuinermi assartukkat sinneri nioqquqtiisanut tuniniaavinnut, Polenimi Kinamilu fabrikkinut allanullu tunisassiorfinnun ingerlateqqinnejqartarput.

Kalaallit Nunaanni niuernerup iluani illoqarfinnut annnernut assartuinerme aningaasartuutit, aningaasartuutit ataatsimut nalinganit, 8 %-iupput. Kalaallit Nunaanniittullu allat eqqarsaatigissagutsigit assartuinermut annerusumik aningaasartuuteqartarlutik – agguqatigiisillugu aningaasartuutit 16 %-ipajaamiissimassapput.

Iluaqutaasinnaasut allat

Aarhus Havnip Danmarkimimi umiarsualivittut atorneqalerneranit toqqaannarnerusumik maannamut niuerniartarfingisatsinnut attaveqalissaagut nutaanullumi:

1. Kalaallit Nunaata atortussatigut Danmarkiminngaanniit pisariaqartitaanut Aarhusimut assartuinermut sipaaruteqarneq Aalborgimut sanilliullugu (km-i eqqarsaatigalugit)
2. Jyllandip kangiani quersuaqarneq eqqarsaatigalugu Jyllandip avannaani assartugassanik suliareqqiineq
3. Danmarkimi containerinik suliaqarnerup iluani unammillernerup pitsaanerulernissaa
4. Toqqaannarnerusumik niuersinnaanerup pitsaanerulersinneqarnissaa. Tamannalu imaassangatinneqarpoq (?)
5. Atortussanik niuernerup iluani unammillernerunissaq pilersuinerullu iluani assigiinggaarneruneq
6. Quersuarmiitsinerlu eqqarsaatigalugu pituttorsimanerit annikinnerit

Aningaasat

Ingerlasseqatigiinneq 30 millioner koruunit missaannik toqqaannertumik sipaaruteqarfiussaaq. Ukiutut kiffartuussinerit sapaatip akunnerikkaartut 5 millioner koruunit missaanniinnissaat naatsorsutigineqarpoq (atortussanillu niuernerup iluani aningaasat 8 millioner koruunit missaanniippot). Kalaallit Nunaannullu assartuinerup iluani iluanaaarutaasussat 7,5 millioner koruunit missaaniissangatinneqarput. Taakkunnilu ilanngunneqanngillat avammut aalisakkanik qalerualinnillu assartuinerup iluani Kalaallit Nunaata isertitarisinnaasaat 42,5 millioner koruunit 45,5 millioner koruunit akornaniissangatinneqartut.

Kalaallit Nunaata nammineerluni tunisassiaatini nunanut allanut toqqaannartumik tunisalersinnaagunigut, Kalaallit Nunaata avammut tunisassiarisartagaanni tamanna qaffariaateqassaaq. Danmarkip avammut assartorneqartunut aningaasatigut isertitarisartagaat 367 millioner koruunit missaanniippot 2013-imi isertitarineqarsimasut eqqarsaatigalugit. Missingersuutit taakkartorneqartut "Institut for fødevare- og ressourceøkonomi, Københavns Universitet og Grønlands Statistik"-iminngaanneerput, nalunaarusiarlu decembari 2016-imi saqqummersinneqarpoq, tassanilu pineqartut tassaapput "Økonomisk Analyse af værdikæder for grønlandske fiskeprodukter (Kalaallit Nunaanni aalisakkatigut nioqquissat aningaasatigut naleqassusaasa mississorneqarnerat)" tabelilu ataani takuneqarsinnaasoq tassanngaanneerpoq (VHA).

Potentiel merværdi ved direkte eksport fra Grønland til verden.

Baseret på 2013 tal DKK 1.000								Merværdi potentiale for direkte eksport v/samme pris (DKK 1.000)		
Produkt	Art	Grønlandske eksport			Dansk eksport			GR andel	GL ny værdi	Merværdi
		tons	kr./kg.	DKK 1.000	tons	kr./kg.	DKK 1.000			
Rejer (*)	Skalrejer	36,388	27.34	994,848	59,442	29.23	1,737,490	61%	1,063,621	68,773
	Pilledede	18,945	43.88	831,307	24,784	57.62	1,428,054	76%	1,091,611	260,304
	Total	55,333	33.00	1,826,155	84,226	37.58	3,165,544	66%	2,155,232	329,078
Hellefisk	Hel frosset	21,437	31.15	667,763	27,082	32.33	875,561	79%	693,058	25,296
	Filet, Frosset	2,125	65.19	138,529	2,125	65.19	138,529	100%	138,529	-
	Andet	4,644	20.63	95,806	4,644	20.63	95,806	100%	95,806	-
	Total	28,206	31.98	902,097	33,851	32.79	1,109,896	83%	927,393	25,296
Torsk	Hel frosset	6,599	11.24	74,173	84,400	13.30		8%	87,767	13,594
	Filet, Frosset	2,353	21.82	51,342					-	
	Saltet/Tørret	754	25.38	19,137					-	
	Total	9,706	14.90	144,652					87,767	13,594
Total potentiel merværdi for eksporten (2013 tal)									367,967	

Naatsorsuussaq uppernaangajappoq, tassami suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaannut nuussisariaqaratta atorluaanissaq eqqarsaatigalugu. Taasumalu aamma saniatigut EU imaassinnasaq piumasaqaateqartoq tunissassiassat suliarineqarnissaannut atatillugu. Taamaattumillu oqaatigineqarsinnaagunarpooq toqqaannarnerusumik avammut assartuisoqalissappat isertitaqaataasartut 10 %-iinnai Kalaallit Nunaannut tussinnaassasut. Tamannalu taakkartorneqareersut saniatigut 36 millioner koruuninik qaffariaateqartitsissalluni.

Aalborg Kommuneminngaanniit siornatigut oqaatigineqareerpoq Kalaallit Nunaannut assartuinerup iluani suliaqartut tassaasut sulisut 1.200 –it 1.500-rujullu akornanni amerlassusillit, taakkualu kommunimut 1 milliard koruuninik naleqartut. Soorunami assartugassanik suliaqarneq sumiikkaluaruniluunniit Danmarkimut arlaatigut isertitaqaataavooq, taamaattumik Danmarkimi iluanaarutaasut tamarmik Kalaallit Nunaannut nuunneqarsinnaanngillat. Kisiannili avammut assartuinerup iluani Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut iluaquatasinnaasumik nuussisoqarsinnaavooq.

Tassungalu atatillugu aningaasatigut isertitaqaataasinaasut 80 millioner koruunit missaanniinnissaat ilimagineqarsinnaavoq siumungaaru suli annerulersinnaalluni.

Piffissami qaninnerusumi ungasinnerusumilu aningaasartuutissat qaffariaateqarnissaat

Jyllandip avataani nillataartitsiveqarnerup iluani assartuinerup iluani aningaasartuutissat qaffariaateqarnissaat ilimanarpooq: kg-mut koruunit eqqarsaatigissagaanni tassani pineqartoq tassaavo q kg-mut 8-14 ørit. Aningaasartuutilu taakkua aningaasartuutaajunnaariartorumaaarlutik piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu assartuinerup iluani aaqqiissuteqartoqarpat, imaassinnaavoq Kalaallit Nunaannit assartuinerup toqqaannartunngortinneqarnera imaluunniit nillataartitsiviit nuunneqarnerat. Royal Greenlandiminggaanniit ukiumut aningaasartuutissat 4,5 millioner koruuniissangatinneqarput. Polar Seafoodimiillu aningaasartuutissat appasinnerullutik. Periarfissalli eqqarsaatigissagaanni Kalaallit Nunaanninggaanniit toqqaannarnerusumik avammut assartuinissamut iluanaarutaasinaasut qaffatsinnejqarsinnaanerat kajumissaarutaqatasinnaavoq aammalu aningaasat annertussusissaat eqqartorneqarsinnaalluni. Tassanilu eqqarsaatigineqarsimangillat Aalborg Havnimit Royal Arctic Linemit Rotterdamimut Hamburgimullu suliarineqartartut. Tamannalu taamaaginnarnavianngilaq (NB: tusagassiuutinit soqtigineqqarsinnaavoq "Royal Arctic Line Aalborg Havnimi ingerlatsisuujunnaarpoq – soraarsitsinissaq

pissaaq”, oqaaserineqartuniimmi una pilersinnejarsinnaammat) pissutsillu pisimasut pisussallu imminnut sanilliutissagaanni aningaasartutissat appasinnerussapput.

Soorunami Aalborgip atorunnaariartuaarnissaanut aningaasartutissaqarpoq kisiannili taakua annertussusissaat arlaatigulluunniit pilersaarusanut ajoqsiisinnaanerat ilimagineqanngilat.

(Allagaq tamaanga killeqarpoq)